

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Fișă de resurse

Reflexivitatea în formare

Trunchiul modulului : D

Constatare:

Scopul este de a produce un modul de formare care, prin pedagogia sa, poate pune profesorii și pe cei care îi îngrijesc pe copii, în situații de empatie și reflexivitate. Adică, aceste două dimensiuni sunt incluse în construirea componentei educaționale a modulelor și în actualizarea lucrărilor profesorilor. Formatorul însuși ar trebui să aibă o atitudine empatică, ar trebui să-și stabilească situații de lucru în care își poate imagina lucrurile din punctul de vedere al celuilalt.

Empatia : Această abilitate de a-l înțelege pe celălalt să se conecteze cu el este o abilitate pe care trebuie să o dezvolte profesorul. În general, gândită ca o cunoaștere înăscută a indivizilor, considerând că empatia ca și cunoaștere poate fi pusă în aplicare printre profesori ca o dimensiune care trebuie explorată și introdusă în transmiterea cunoștințelor.

Interacțiunea dintre profesor și elev are un impact mai mare asupra rezultatelor școlare decât instrumentele de predare sau dimensiunile clasei. De ce? Pentru că joacă un rol decisiv în mecanismele care îi determină pe copil să aibă încredere în abilitățile sale și să stabilească obiective.

Scopul nostru este de a permite elevilor să înțeleagă, fără a judeca de ce celălalt acționează într-un mod diferit față de al său în aceeași situație. Este o chestiune de a evalua pe celălalt nu mai departe de măsura propriei viziuni asupra lumii, ci de măsura proprie sau, cel puțin, de cunoașterea faptului că viziunea omului asupra lumii poate a fi diferit. Este de preferat ca în contribuțiile noastre să nu încercăm să pregătim oamenii de știință, ci mai degrabă cercetătorii în sensul literal (o persoană care caută, care întreabă) al termenului. Noțiunile de îndoială și de îngrijorare sunt esențiale pentru susținerea procesului nostru de predare, ele trebuie să fie, în opinia mea, pivotul modulului nostru de formare. Adoptarea unei poziții dogmatice de "cunoaștere" întărește poziția cursantului pe baza criticii negative. "Știu, celălalt nu."

Așadar, trebuie să putem promova timpul de lucru în toate modulele în care cursanții pot satisface această noțiune de îndoială, empatie, reflexivitate. Așa cum am spus deja, acest lucru este posibil cu condiția ca antrenorul însuși să se simtă confortabil în această dimensiune și că nu se prezintă ca știind deja totul.

Reflexivitatea este mecanismul prin care subiectul se pretează la obiect de analiză și cunoaștere. Această poziție presupune analiza critică a practicii proprii și repercusiunile propriei poziții în relația cu celălalt.

Astfel, subiectul își ia propria acțiune, propria sa funcționare mentală ca obiecte de analiză și încearcă să perceapă propriul mod de a acționa. Această gândire reflexivă este critică și creativă și necesită mobilizarea unui număr de abilități metacognitive și abilități argumentative (Pallascio și Lafortune, 2000). Aceasta implică un proces dublu descris de Schön (1994): reflecție în acțiune care permite unui subiect să gândească în mod conștient ca evenimentele să se desfășoare și să răspundă unor circumstanțe neprevăzute și reflecții asupra acțiunii prin care subiectul analizează ce s-a întâmplat și evaluează efectele acțiunii sale.

Pentru **Philippe Perrenaud** să gândească este să se îndoiască și să îndoiască este să pună întrebări. Dacă blocăm această posibilitate de destabilizare a cunoașterii în cunoștințele sale, ajungem așa cum este specificat de Perrenaud "prin" a nu ne mai gândind la ce nu avem dreptul să spunem ".

Prin urmare, trebuie să gândim nu doar un conținut, ci și o abordare educațională care va folosi în mare măsură reflexivitatea în modul său de transmitere. Activitățile reflexive vor trebui să ocupe un spațiu-timp identificat de fiecare dintre ele: va fi o chestiune de planificare a acestor etape, de construire a acestora pentru a fi pregătite pentru ei.

Potrivit lui Chaubet (2010, p.70), trebuie dezvoltat un dispozitiv "reflexiv" în legătură cu mai multe elemente: exercițiul gândirii reflexive trebuie să fie stimulat de fiecare dintre viitorii profesori, deoarece, deși există a priori în orice persoană, este inegal.

Scopul dispozitivului este de a dezvolta "obiceiul și, în mod ideal, gustul, de a se recurge la acesta (la reflexivitate) spontan".

Efectul dispozitivului este de a permite individului să ajungă la o viziune mai completă, mai contrastată și mai ecosistemică a unei situații problematice;

Dispozitivul vizează adaptarea individului la mediul său. Această adaptare poate fi de două tipuri: pasivă, în cazul în care este "o ajustare a mediului"; activă în cazul unei "acțiuni transformative asupra mediului".

Vă propun să vă bazați pe tehnici care permit fiecărui modul să implementeze o pedagogie reflexivă.

Tehnica de modelare: : elevul care se află în contact cu reflexivitatea instructorului își dezvoltă propria capacitate reflexivă. Din această perspectivă, profesorul este considerat actor al învățării și acțiunii sale, iar participarea unui terț este necesară numai pentru că "realitatea trăită de actor este opacă pentru el, dar poate fi interpretată mai inteligibil prin medierea unei priviri externe "(Donnay & Charlier, 2006, 131)

Studiul de caz: începe dintr-o situație reală și concretă, conform publicului, poate fi scrisă sau orală. Lucrăm prin explicarea progresului unei situații normale sau a unui incident, o problemă întâlnită în fața altor cursanți și ascultăm ipotezele participanților de soluționare. Formatorul nu dă o soluție, evită judecățile de valoare și instalează un climat de securitate nedeterminat.

Reflectia comună: folosim un mediu (de exemplu, DVD) în care vom participa la un curs, obiectivul fiind acela de a implica reflexivitatea între conceptele de cunoaștere și rolul situației în învățare (context , medii de acțiune și cunoștințe).

*Jean -Claude Arevalo: coordonatorul proiectului Erasmus+ " Cap sur l'Ecole Inclusive en Europe ",
Directorul Serviciilor APAJH/Lot*